

Aan
Van

Minister BZK
[Redacted]

nota

Tekenversie Kabinetsreactie eeuwigdurende grafrust

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Nee

Onze referentie
2023-0000105254

Datum
21 februari 2023

Opgesteld door
[Redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
6

Aanleiding

Bijgaande Kamerbrief, de kabinetsreactie eeuwigdurende grafrust, ligt ter instemming bij de Ministerraad van 24 februari as.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd bijgaande Kamerbrief te tekenen, zodat deze na instemming MR van 24 februari direct aan de Tweede Kamer gestuurd kan worden.

Wij adviseren u akkoord te gaan met:

- Verzending bijgaande Kamerbrief na akkoord daartoe van de MR met het aangepaste onderzoeksrapport;
- Gelijktijdige publicatie van deze beslisnota en de bijbehorende bijlagen op rijksoverheid.nl (reacties en zienswijzen van LOB, VNG, CIO en CMO).

Kern

- Dit betreft een reactie op de initiatiefnota van DENK die diverse verzoeken doet aan minBZK met als doel om meer plaats te realiseren voor eeuwigdurende grafrust.
- Eeuwigdurende grafrust valt onder de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging. In Nederland biedt de Wet op de lijkbezorging (Wlb) twee mogelijkheden om eeuwigdurende grafrust te realiseren; door regeling van grafrechten voor onbepaalde tijd en particuliere grafrechten voor bepaalde tijd met recht op eindeloze verlenging (artikel 28, eerste lid, Wlb).
- De Wlb faciliteert de vrijheid van godsdienst of levensovertuiging bovendien doordat geloofsgemeenschappen bij gemeenten aanspraak kunnen maken op een eigen begraafplaats of een deel van de gemeentelijke begraafplaats (art. 38, 39 en 40 Wlb regelt dit recht voor Kerkgenootschappen, maar dit werkt ook door naar geloofsgemeenschappen met een andere rechtsvorm).
- Het kabinet meent dat de Wlb hiermee de vrijheid van godsdienst of geloofsovertuiging ruim voldoende accommodeert. Onder de Wlb is het mogelijk gebleken dat grote islamitische begraafplaatsen kunnen worden geopend, zoals op 12 januari jl. in Arnhem.
- Het kabinet acht het wenselijk om de huidige mogelijkheden te verduidelijken. Daarom zal in de Wlb geëxpliciteerd worden dat het recht op een eigen bijzondere begraafplaats of deel van de gemeentelijke

begraafplaats niet enkel is voorbehouden aan religieuze en levensbeschouwelijke organisaties die de rechtsvorm van “kerkgenootschap” hebben aangenomen maar ook geldt voor andere rechtspersonen met een religieuze of levensbeschouwelijke grondslag.

Onze referentie
2023-0000105254
Datum
21 februari 2023

Politieke context

DENK heeft tijdens debatten over de ontwikkelingen rondom het coronavirus op 26 maart 2020 en 1 april 2020 moties (TK 25295, nr. 193 en 211) ingediend die de regering oproepen tot ondersteuning bij het realiseren van eeuwigdurende grafrust. Deze moties zijn destijds ontraden. De moties zijn niet aangenomen (de fracties van de PvdA, GroenLinks, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS en de SGP hebben voor de moties gestemd).

Krachtenveld

Na het onderzoek door Regioplan is aan de VNG, de Landelijke Organisatie Begraafplaatsen (LOB) en religieuze/levensbeschouwelijke koepelorganisaties gevraagd om een zienswijze op het onderzoek, zoals ook aangekondigd in uw Kamerbrief van 23 september jl. (TK 30 696, nr. 53). Deze zijn ook verwerkt in bijgaande kabinetsreactie. Hieruit blijkt geen behoefte aan het specifiek wettelijk regelen van eeuwigdurende grafrust, noch aan een actieve rol van het Rijk.

Communicatie

Er wordt een passieve woordvoeringslijn voorbereid.
In de media is er aandacht geweest voor het openen van islamitische begraafplaatsen in Arnhem en Zuidlaren.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kabinetsreactie eeuwigdurende grafrust	
2	Onderzoek eeuwigdurende grafrust	
3	Reactie VNG eeuwigdurende grafrust	
4	Zienswijze LOB eeuwigdurende grafrust	
5	Reactie CIO eeuwigdurende grafrust	
6	Zienswijze CMO modernisering Wib	